

УДК 008

Богдан Чума

**«ВІДНАЙДЕНА» КРАЇНА: ІДЕНТИФІКАЦІЯ
УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ В ІСПАНСЬКІЙ ПРЕСІ
КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТЬ**

У доповіді заплановано розкрити процес «віднайдення» та «вписування» України (Ucrania) у простір Центрально-Східної Європи авторами та читачами іспанських газет *ABC*, *Gaceta de Madrid* і *La Vanguardia*.

Вибір об'єкта дослідження зумовлений тим фактом, що вказані періодичні видання належали до кола найбільш популярних пресових видань. *ABC* мала найбільші тиражі серед правої преси, публікувалася в Мадриді та займала помірковані консервативні, монархічні позиції; *Gaceta de Madrid* була урядовою газетою, тому, окрім великої кількості примірників і максимального розповсюдження по всій країні, її публікації верифікувалися офіційним статусом видання; *La Vanguardia* – це найбільша каталонська газета, поміркованого ліберального спрямування, редакція якої знаходилася в Барселоні та розкривала поставлені проблеми з дещо відмінної, регіональної позиції.

Обраний період дослідження (1880-і роки – 1921 рік) обумовлений переходом Європи в епоху Модерну, чому передували європейські революції ХІХ століття (не лише політичні, але й виробничі, транспортні, соціальні, культурні, інформаційні та інші). Унаслідок цього європейський континент, як і вся земна куля, «зменшився», а народи, попри власне бажання (мимоволі), «зблизилися» між собою та виявилися змушеними пришвидшити пошуки відповідей на багато запитань, зокрема щодо малознаних місць, котрі з'являлися в газетних повідомленнях. Завдяки цьому видозмінювалися старі та конструювалися нові ментальні карти Європи, на яких усе частіше з'являлися раніше малознані народи та країни. Уявлення про них будувалися зі суміші реальних або вигаданих, перебільшених або применшених фактів, які набували масового поширення завдя-

ки щоразу чисельнішим повідомленням інформаційних агенцій і періодичних видань.

Такою країною, зокрема, стала Україна, а її реципієнтами – автори та читачі іспанських газет. Вирішальним чинником для актуалізації питання ідентифікації «України» в просторових координатах Центрально-Східної Європи була Перша світова війна (1914–1918), Українська революція (1917–1921) і Польсько-українська війна (1918–1919), що значно збільшили кількість згадок про Україну та довершили її «віднайдення» та «вписування» на політичну карту Європи.